

være uantastet og ikke Genstand for Appel. En saadan blot formel Retsappellinstans — om jeg saa maa kalde den — ser jeg ikke just har saa overordentlig stor Interesse, at man skulde søge særlig at forcere dette Spørgsmaal frem. Derjom man derimod vilde indføre en Overkrigsret, hørtill der habdes Udgang gennem virkelig Appel, altsaa saaledes, at hele Sagen, baade Realiteten og den retslige Side, var Genstand for Indankning, saa maa jeg gaa ud fra, at da vilde denne Reform saa tilbagevirkende Indflydelse paa selve Rettergangen ved Krigsretterne, der i saa Fald utvivlsomt maatte blive gennemført skriftlig, thi det er klart, at skal hele Sagen blive Genstand for Indankning, maa den foreligge paa saadan Maade beskrevet, at den kan indgaa for højere Domstol. Følgen heraf vil blive, at det jeg kaldte den delvis mundtlige Procedure, som vi nu have ved Krigsretterne, maatte forsvinde, medens vi dog, naar vi senere kom til en virkelig Retsreform, ogsaa paa den militære Retsplejes Omraade, vilde komme til atter, at forandre den, idet jeg gaar ud fra, at man vil være villig til i sin Tid at indfri Grundlovens Ord om Offentlighed og Mundtlighed ogsaa paa den militære Retsplejes Omraade. Altsaa disse Betragtninger have gjort, at jeg ikke har ment, det var hensigtsmæssigt nu at rejse Spørgsmaalet om en militær Appellinstans og skal ogsaa foreløbig fravaade, at man kommer ind derpaa under Sagens følgende Gang. Det var jo muligt, at man i den Henseende kunde opnaa Enighed og Forstaaelse om ogsaa at gøre et Skridt fremad paa det Omraade, men foreløbig har jeg det Indtryk, at det næppe let eller hurtigt vil kunne naas. Jeg har altsaa ment, at det, der er tilbage, og som allerede forelaa indstillet fra Scheel i sin Tid, nemlig Gennemførelsen af Forsvar for Krigsretterne, lader sig iværksætte under den nuværende Ordning, og at det ikke er mere, end at vi her dog vistnok maatte kunne enes derom. Jeg gaar herved ud fra, at Forsvarerens Indtræden i den militære Rettergang ikke skal saa nogen Indvirkning paa den nuværende Rettergangsmaade, men at den kan indordnes under den Bedelse, som Krigsretterne nu have, ogsaa med Hensyn til den noget flydende Grænse mellem den mundtlige og skriftlige Procedure ved Krigsretterne. Jeg tror ikke, der er noget til Hinder i saa Henseende. Bedelsen ligger jo i Krigsrettens Præsidents Haand og kan vist ogsaa fuldt og trykt betros dertil. — Saa bliver Spørgsmaalet dernæst dels om, hvem der skal kunne være Sagfører, Forsvarer for den tiltalte, og dels

om, i hvilke Sager og i hvilket Omfang denne Udgang skal gives. Den ærede Krigsminister antydede, at der burde finde en Begrænsning Sted i Henseende til, hvilke Sagførere, der havde Udgang til at møde som Forsvarere for Krigsretten. Jeg tror, at der her ikke behøves nogen Begrænsning. Er der ingen Anledning til at sætte Grænsen for Sagførers Udgang ved borgerlige Retter, saa er der ganske vist heller ikke nogen her. Jeg tror, at Bedelsen af den militære Rettergang er i nok saa kundige Mænds Hænder som Bedelsen af den borgerlige; saa at der ikke behøves nogen særlig Begrænsning. Den ærede Krigsminister antydede noget om en Eksamen, men jeg skal ikke komme nærmere ind derpaa, det vil jo kunne blive Genstand for nærmere Forhandling i det Udvalg, hvis Medsættelse jeg forudsætter. Jeg vil gøre opmærksom paa, at Forslaget forudsætter, at den tiltalte, naar han vil, kan søge Forsvar hos en Sagfører, men at ogsaa andre kunde gaa i Rette for ham, vel nærmest Slægt eller militære Embedsmænd. Den sidste Bestemmelse tror jeg, man skal gøre opmærksom paa. Det vil vistnok i Praxis i mange Tilfælde være den Vej, som tiltalte vil gaa. Den ærede Krigsminister gjorde opmærksom paa, at det for saa vidt ikke var noget nyt, der her aabnedes Udgang til, idet det allerede er tilladt; den tiltalte kan søge sig saadant Forsvar derigennem, at han, naar Forhandlingen er sluttet, kan indgive et saafaldt Deduktionsindlæg, Forsvarsindlæg, og dertil benytte, hvad Hjælp han maatte finde for godt. Det er ganske rigtigt, en saadan Udgang er der; men den ærede Krigsminister bemærkede ogsaa straks, at den sjelden benyttes, og det er forklarligt nok, at den ikke benyttes uden i ganske enkelte Undtagelsestilfælde, fordi det jo dermed er tilkendegivet, at den tiltalte paa Forhaand nærer Misbillid til det Forsvar, han vil saa ved Krigsretten, og det er vistnok ikke tjenligt for tiltalte at tilkendegive dette. Jeg forundrer mig virkelig ikke over, at det sjelden er Tilfældet, at nogen tiltalt benytter sig af denne Ret. Noget helt andet er det, som Forslaget gaar ud paa, nemlig at bestemme ved Lov, at i alle vigtige Sager skal tiltalte have en bestiftet Sagfører. Dermed er det betænelige for den tiltalte bortfaldet, og der vil fra det offentlige Side kun blive Spørgsmaal om et Bengeulæg, da jeg gaar ud fra, at ligesom de militære Sager hidtil have kunnet føres uden Udgift for tiltalte, dette ogsaa fremtidig vil finde Sted, saaledes at ethvert bestiftet Forsvar betales af det offentlige og ikke ved selve Krigsrettens Afgørelse kan paalægges tiltalte. Dette er det offent-